

אסופת הנאומים

תחרות הנאום הצעיר, באר שבע

ערכה: סמדר הלבני, מדריכה מרכזת מחוז דרום

תשע"א

תוכן העניינים

מס' עמוד	שם	נושא
4 - 3	גב' עמירה חיים, מנהלת המחוז	דברי פתיחה
6 - 5	ד"ר חפצי זהר מ"מ ראש העירייה	דברי ברכה
7	-	רשימת הנושאים
8	-	רשימת ביה"ס שהשתתפו בתחרות
12 - 11	קארינה קוויאט	אובדן הילדות
14 - 13	עמית אוחיון	התמכרות לאינטרנט
16 - 15	נעם דוד	התמכרות למרשתת
18 - 17	אלעד טלקר	התמכרות לאינטרנט
20 - 19	אלה דביז'ה	מניעת אלימות בקרב בני נוער
22 - 21	סבין סייחי	שוויון בין המינים
24 - 23	אירה לב	אובדן הילדות
26 - 25	אביגיל עמור	סוגיית המים בישראל
28 - 27	תגה אזולאי	אובדן הילדות
30 - 29	נעה אייזן	אובדן הילדות
31	סמדר הלבני	סוף דבר

דבר מנהלת המחוז, הגב' עמירה חיים

תלמידים יקרים -

המשתתפים בתחרות הנואם הצעיר לשנה"ל תשע"א,

תורת הנואם הקרויה גם רטוריקה, נחשבה עוד ביוון העתיקה למרכיב הכרחי בחינוכו של כל אדם חופשי ולכן גם הופצה בכל ערי יוון ע"י מורים נודדים. כאשר חיבר אריסטו את ספרו "רטוריקה" בשלהי המאה הרביעית לפני הספירה, היתה אומנות הרטוריקה בשיא פריחתה. בספרו, ביקש אריסטו להוכיח שהרטוריקה היא דסיצפלינה מדעית לכל דבר, הכפופה לקריטריונים פילוסופיים ועל פי הגדרתו "הרטוריקה היא הכושר לגלות את דרכי השכנוע האפשריות ביחס לכל עניין".

נס קרה לשפה העברית, נס שאף לשון אחרת לא זכתה לו: אחרי 1,700 שנה שבה לא דיברו עברית (והיא שימשה כשפת קודש בלבד ליהודי הגולה), קמה העברית לתחייה! לפני כ-100 שנה הוכרזה העברית כשפה לאומית והפכה לשפת היומיום בזכות אליעזר בן יהודה שקרא להחיות את השפה העברית ובכך להביא לאיחוד העם: "רק בשפה העברית יחיה ישראל בארצו". השפה העברית הכתה שורשים ומאז היא נושמת, מתפתחת, עשירה, גמישה ומגוונת.

טיפול תלמידים דוברים, קוראים וכותבים באופן פעיל וביקורתי הוא המסד לבניית דור העתיד של אזרחים אשר מודעים לכוחן של המילים ואשר רואים בשפה אמצעי ביטוי מרכזי לזהות אישית-יחודית ולזהות לאומית-תרבותית.

השתתפותכם בתחרות "הנואם הצעיר" מעידה כי בידיכם הידע, הערכים והמיומנויות לעשות שימוש מושכל בשפה באופן מכובד וראוי על מנת להביע את דעותיכם ומחשבותיכם. ניחנתם בסקרנות ובהנעה פנימית להתמודד עם אתגרים באמצעות מילים והצלחתם להגדיר שאלה מאתגרת, לנסח, לנמק, לטעון, לצטט, להשתמש במשלב לשוני, לשזור ניבים וצירופי לשון ולהעביר את המסר המרכזי של רעיונותיכם תוך שאתם מרתקים את קהל השומעים.

אני רואה בכם ובהישגכם המרשים נדבך משמעותי לחזון החינוכי "מחוז דרום מוביל למצוינות". אני לוחצת את ידיכם בהערכה ובגאווה ומאחלת לכם הצלחה רבה.

ברכותיי לקארינה קוויאט, תלמידת כיתה י' במקיף א' בבאר-שבע על נאומה המרשים "אובדן הילדות", אשר הגיע למקום הראשון ברמה העירונית וזכה במקום השלישי ברמה הארצית.

תודה מיוחדת למועדון רוטרי באר-שבע על המיזם "תחרות הנאום הצעיר" אשר פועל בחבירה משותפת עם משרד החינוך ועיריית באר-שבע במטרה להעשיר את עולמם של בני הנוער ולקרבם אל ערכיה של השפה ואל תרבות הדיבור, הדיון והנאום.

תודתי והערכתי הרבה לעיריית באר-שבע, למפקחים, למנהלי מוסדות החינוך, למדריכים, לרכזים בתחום השפה והחינוך החברתי, לצוותים החינוכיים ולבני משפחותיכם, שליוו אתכם בתהליך חינוכי זה ונטעו בכם את תחושת המסוגלות.

ב ב ר כ ה,

עמירה חיים

מנהלת המחוז

ברכות ד"ר חפצי זהר מ"מ ראש העירייה ומחזיקת תיק החינוך

תלמידות ותלמידים יקרים

לפני 105 שנים, נתקף פקיד אלמוני במשרד הפטנטים השוויצרי, בשם אלברט איינשטיין, בפרץ גאונות מופלא. בתוך חצי שנה הראה איינשטיין שהאור מורכב מחלקיקים, הגה את תורת היחסות הפרטית וריסק את הספקות שנותרו בדבר קיומם של אטומים, תוך שהוא מעניק מבט ייחודי ורענן לתפיסות המדעיות שהיו קיימות אז. "מה שחשוב זה לא להפסיק לשאול", היה אחד העקרונות המנחים המרכזיים שהנחו אותו. אנו מאמינים כי שאילת השאלות, הסקרנות המתפרצת, הרצון האמיתי לקבל תשובות בנושאים שונים, והיכולת להגדיר, לנסח ולהבהיר את הסוגיות, היא זו שהוכיחה עצמה במהלך ההיסטוריה כבעלת השפעה מכרעת על הישגים ותגליות. וכמו סוקרטס שנהג להביא את תלמידיו להשיב לשאלותיהם מתוך עצמם, כך גם אתם בידכם לרכוש את הידע לבחון אותו, לבקרו והכי חשוב להוסיף אליו נדבך נוסף משלכם.

אנו מקווים כי התהליך החשוב אותו אתם חווים בדרך אל תחרות הנואם הצעיר, מזמן לכם נקודות מפגש ייחודיות לרכישת ידע, ולא פחות חשוב, הזדמנות חשובה לעיבודו ניסוחו והצגתו באופן בהיר ומשכנע. היכולת להגדיר בברור את טיעוניכם וידיעותיכם ויתרה מכך היכולת לשכנע באופן רציונאלי אנשים אחרים שלעיתים אף מתנגדים לדעותיכם היא יכולת המאפשרת לבני האדם לשכנע ולהתקדם בכל. ישנה חשיבות גדולה לטיפוח תרבות ההבעה והשיח, וזאת הן על מנת להרבות דעה וידיעה והן על מנת לקדם את תרבות השיח הדבור, כאמרתו של וולטיר "אינני מסכים למלה אחת שאתה אומר, אך אגן עד-מוות על זכותך להביע את דעתך".

ברכות לכל העושים במלאכה ומביאים לכדי הצלחה: משרד החינוך, מועדון
הרוטרי ועיריית באר שבע.

הנני מאחלת לכם הצלחה רבה בהמשך
בברכה והערכה
חפצי זוהר
מ"מ ראה"ע ומחזיקת תיק החינוך

רשימת הנושאים

- א. התמכרות למרשתת (האינטרנט)
- ב. שוויון בין המינים
- ג. מניעת אלימות בקרב בני נוער
- ד. מניעת השימוש בסמים ובאלכוהול
- ה. איכות הסביבה
- ו. דמוקרטיה וחופש הביטוי
- ז. סוגיית המים בישראל
- ח. אובדן הילדות

• רשימת הנושאים נקבעת בכל שנה ע"י מועדון רוטרי.

בתי הספר שהשתתפו בתחרות

שם ביה"ס	מורה מוביל	שם המועמד + כיתה	שם המועמד + כיתה
1	מקיף ע"ש רבין ב"ש	שלומי מטיאס	עמית אוחיון י"א
2	מקיף ע"ש דוד טוביהו ב"ש	ארזה אלעמור	נועם דוד י"א
3	המכללה הטכנולוגית של חיל האוויר	אושרת רויזמן, יעל קייני ודנה טריגרמן	אלה דביז'ה י"א
4	ישיבת אמי"ת	יהודה רוטנברג	דור ביתן, י"א
5	ישיבת בני עקיבא	חוה ישראל	אביהו חג'בי י"א
6	מקיף א' ב"ש	רות שנחה	סבין סייחי י"א
7	מקיף ג' ב"ש	עדה דודפור + יפעת יסוד	אירה לב י"א
8	מקיף ו' ב"ש	יפה צברי	תגה אזולאי י"א
9	מקיף ע"ש "רגר" ב"ש	אילנה בבלי	אביגיל עמור י"א
10	מקיף ז' ב"ש	עופר קוז'וקרו	נעה אייזן י"א

הנאומים

- ראשון מופיע הנאום הזוכה בתחרות ולאחריו הנאומים לפי סדר הופעתם ברשימה.

הנאם שלכה במקום הראשון בתחרות הצירוף,

קארינה עם לכתה במקום השלישי בתחרות הארצית.

אובדן הילדות

קארינה קוויאט, מקיף א'

שלום, קוראים לי קארינה קוויאט, ואני לומדת בכיתה י'5, במקיף א' בבאר שבע.

הנושא שבו בחרתי הוא " אובדן הילדות".

" היחלשות של מוסד המשפחה- הורים איבדו את הביטחון כיצד לגדל את ילדיהם". זהו ציטוט מתוך מאמרו של ירון כץ, בעקבות " אובדן הילדות" של ניל פוסטמן. לפני שאני מציגה את טענותי, ראשית מספר מילים על הנושא:

בספרו של ניל פוסטמן " אובדן הילדות" הוא טוען כי הטלוויזיה גרמה לאובדן הילדות בדור הנוכחי, בניגוד לדורות הקודמים בני "דור הספר", עפ"י פוסטמן – ילדות היא "חשיפה מדורגת של סודות עולם המבוגרים", ובעבר למבוגרים הייתה שליטה מוחלטת על זמן החשיפה, אופייה וכו', וכעת עם התפתחות המדיה, ההורים איבדו שליטה זו.

כתוצאה מכך הפער האינטלקטואלי והמעמדי בין הורים לילדים הולך וקטן.

אז מהן בעצם הבעיות על פי פוסטמן?

הילדים עדיין אינם בשלים רגשית לדעת את הדברים, המבוגרים מאבדים את סמכותם, ומושגים כמו בושה ונימוסין כולם מתערערים.

הפתרון לבעיה, לדעת פוסטמן, הוא לשלוט על קיצור הילדות באמצעות המשפחה ובית הספר.

לפי דעתי, המצב כיום נראה לא אידיאלי רק לקבוצה אחת- אוכלוסיית המבוגרים. אלה שלא חוו את התפתחות המדיה על עורם, אלא סבלו מהשפעותיה דרך אותם החלוצים שנולדו לעולם התקשורת והטלוויזיה- הצעירים.

לכן המבוגרים מרגישים אוטסיידרים כילד בגן שעשועים שהשאירו אותו מחוץ למשחק. לכן הם פונים לבקר את הילדים במקום לנסות להתחבר לעולמם.

אני לא רואה כל פסול בכך שהילדים חשופים יותר למידע- להיפך! כשההורים חוזרים ומדגישים: " בגילך אני קראתי ספרים." כדרך לבקר את הילדים שרואים טלוויזיה או גולשים באינטרנט, הם לא מסוגלים להבין שהילדים רוכשים ידע.

כעת, מבוגרים יקרים, דמיינו לעצמכם, בבקשה, את כל הספרים שקראתם כילדים, עכשיו תוסיפו את כל הספרים שתמיד רציתם לקרוא ולא מצאתם בספרייה, או שלא יכולתם להרשות לעצמכם לקנות, ותכפילו פי 5,000 רק כדי לתת לכם קצת פרופורציה לגבי כל הספרים שאתם לא מכירים ונמצאים באינטרנט, נגישים לחלוטין לילדיכם!

ולכן בגלל שאתם לא חלק משכבת האוכלוסייה שחוותה את התפתחות המדיה, אינכם יכולים לשפוט את הנוער והילדים שכן עברו את זה ולבקר את דרך חייהם.

הטיעון השני שלי נוגע לאותו "ביטחון של ההורים לגבי גידול ילדיהם שהתערער בגלל שאינם יכולים לסמוך על המידע שלהם בנוגע לגידול ילדיהם." אני לא אכחיש את העובדה שכיום הילדים יודעים יותר טוב מההורים ולפעמים גם צודקים. הלא זאת כל המטרה של החינוך ושל המדיה, לגדל ילדים מחונכים וחכמים, עם ידע כללי רחב? אז מה פתאום יש בעיה, כי המחונכים הפכו למחנכים? אם המטרה הייתה להעניק לילדים מידע, אז מה הבעיה בכך שהם הצליחו? לפי טענה זו, נראה שקיימת בעיה רק כשהמבוגרים רוצים בלעדיות על הידע, והמצב הזה נראה לי לא הגיוני בעליל. נכון, אולי אין צורך יותר לעשות לילדים בני 13 את שיחת " הדבורים והציפורים" או ללמד אותם איך משתמשים בWORD, אבל הלא זה דבר טוב? זה לא הופך את ההורים לחסרי תועלת, עדיין יש להם תפקיד לחנך את דור העתיד להבדיל בין טוב לרע, לייעץ ולתמוך בשעת צרה, אך אין זו סיבה לדרוש שליטה טוטאלית על הילד ועל הידע אליו הוא נחשף.

הטיעון השלישי והאחרון שלי נוגע ישירות ל"אובדן הילדות". אני מסכימה שילדים כיום נאלצים להתבגר מהר יותר, אך האם צריך למנוע זאת מהם? שהרי המצב בעולם ובישראל במיוחד אינו אידיאלי, עם האיום האיראני ופצצות האטום, זה הכרחי שילדים יתבגרו מהר יותר ושיבינו מה קורה סביבם, שהרי כבר בגיל 18 הם צריכים להתגייס לצה"ל, להגן על המדינה שלהם ולהחזיק את הכלי שעלול למנוע ממישהו אחר חיים. בתנאים קיצוניים כמו שעת מלחמה או בעוני, ילדים לאורך כל ההיסטוריה נאלצו להתבגר מהר יותר כדי להתאים

את עצמם למצב, והם יצאו לעבוד כדי לפרנס את המשפחה או להבריח נשק ומזון. הנאת הילדות והתמימות היא בגדר פריבילגיה, ולכן לנסות להשאיר את הילדים בבועה ורודה במצב כיום זה אבסורדי.

ילדים מוכרחים להתבגר מהר יותר, וזה לא אומר שהם לא יוכלו לצאת לשחק כדורגל בחוץ, אלא רק שהם יהיו יותר מודעים למה שקורה סביבם, והטלוויזיה היא רק כלי שמאפשר זאת. לסיכום,

בניגוד לדעותיו של ניל פוסטמן לגבי ההשלכות השליליות של אובדן הילדות, אני חושבת שקיצור הילדות זה לא דווקא דבר שלילי, במיוחד לאור המצב המדיני בעולם. אני מקווה שהצלחתי לשכנע אתכם שהילדות המתוארת בספרו של ניל פוסטמן היא באופן אירוני חשובה פחות לילדים, ויותר לתפיסת ההורים את עצמם כבעלי הידע והסמכות במשפחה.

לכן "אובדן הילדות" הוא לא דבר שפוגע בילדים עצמם, אלא במבוגרים! מהסיבה הזו אני מאמינה שההצהרה של פוסטמן נובעת מנקודת מבט סובייקטיבית, ולכן אין להתייחס אליה באוניברסאליות.

תודה רבה.

התמכרות לאינטרנט

עמית אוחיון, תיכון קהילתי "רבין"

ערב טוב לכולם, אני עמית מתיכון "רבין", ואני אדבר היום על הסכנה שבאינטרנט.

אתם בטח חושבים [לשחק] "יופי", עוד אחת שבאה לספר לנו כמה האינטרנט מסוכן, כאילו היא בעצמה לא משתמשת באינטרנט". אז לא, לא באתי לשכנע אף אחד לא להשתמש באינטרנט אלא רק להעלות למודעות כמה נקודות שלדעתי לא עוסקים בהן מספיק בנושא האינטרנט.

כולנו משתמשים באינטרנט: אימייל, פייסבוק, חדשות, משחקים, תשלומים לבנק- הכל! אפשר להגיד שחלק ניכר מחיינו מתנהל באופן וירטואלי. האינטרנט הוא נס טכנולוגי שמאפשר לי למשל לתקשר עם נערה בגילי שנמצאת בקצה השני של העולם- נגיד בסין.

אם יש שאלה שמעניינת אותי, אני יכולה לחפש תשובה באינטרנט, יש שם מידע אינסופי ואני רק צריכה לדעת איך לחפש...

אז מה רע בעצם? למה אני 'חופרת' לכם על הסכנות באינטרנט? התשובה היא כי יש לאינטרנט גם צדדים שליליים שמצריכים פיקוח. אפשר לקחת את היתרונות ולהפוך אותם לחסרונות: למשל, המידע הוא זמין וחופשי ומכאן צומחות כמה תופעות מדאגות:

ראשית המידע באינטרנט הוא אינסופי- אבל לא תמיד אמין, אפשר להגיד בעצם שרוב המידע באינטרנט הוא סובייקטיבי לחלוטין... למשל השבוע כשהקלדתי את המילה jew [יהודי] בגוגל, האתר הראשון ברשימה היה האתר jew watch [בציניות] שהזהיר אותי מפני היהודים שזוממים להשתלט על העולם [נשמע לכם מוכר]... לא ממש מידע אמין- אבל האם כולם מודעים לכך? האם מישהו שמעולם לא פגש יהודי יכול להבדיל בין האמת לבין השקר?

סכנה נוספת הקשורה לכמות המידע באינטרנט היא שהמידע זמין גם למי שעושה בו שימוש לרעה. מידע רגיש יכול לדלוף החוצה בקלות ולהיות נגיש לכל העולם [שמעתם על וויקיליקס? ענת קם?] ...

כמו כן, האינטרנט הרבה פעמים מספק אנונימיות. ככה אני יכולה להתנתק קצת מזהותי האמיתית ולצ'טט בחופשיות עם אנשים מרחבי הרשת. אבל מי מבטיח לי שאותה ילדה מסין שאיתה אני מתקשרת דרך האינטרנט היא לא בעצם עבריינית מין בן ארבעים שגר אצלי בשכונה ומשתמש באנונימיות שמספק האינטרנט.

בנוסף לכך, האינטרנט מנמיך את השפה שלנו והופך אותה לרדודה. אז אתם יכולים להגיד "אז מה, גם ברחוב השפה רדודה". נכון, אבל אתם בוודאי לא חושבים שילדים צריכים לשוטט **ללא השגחה ברחוב** שעות על גבי שעות בכל יום- **זה לא חופש, זו הפקרות**. החיים הוירטואליים עלולים להחליף בהדרגה את החיים האמיתיים. אולי זה תהליך טבעי, אבל ילד שגדל פרא בעולם הוירטואלי, לא שונה מילד שגדל פרא בעולם האמיתי: הוא מתחנך על ידי טוקבקיסטים פרועים, אתרי פורנו שאחראים על חינוכו המיני ואולי גם סופג כמה ערכים חברתיים מאתרים בסגנון jew watch שמשום מה נמצאים בראש הרשימה של גוגל. איזה מין מבוגר יצמח מחינוך שכזה? האם ילד באמת ידע בעצמו לעשות את ההפרדה בין העולם הוירטואלי לעולם האמיתי?

זה מוביל אותנו לנקודה האחרונה: באינטרנט ההורים כמעט לא קיימים. ההורים שייכים לדור אחר, דור **ש'לא ידע את האינטרנט'**. חלק גדול מהם לא מכיר ולא יודע איך להשתמש באינטרנט. אז אולי חלק מכם יגידו- "איזה יופי- עולם ללא מבוגרים". אבל בעצם המבוגרים הם חלק חשוב בחיינו. האינטרנט לא יכול להחליף את התמיכה וההגנה שנותנים לנו ההורים, ומי שמפנטז על עולם מושלם ללא הורים מוזמן לקרוא את "בעל זבוב"- אגב, מתי לאחרונה קראתם ספר?...?

בשבוע שעבר ביליתי בגדנ"ע עם חברי, שבוע שלם ללא טכנולוגיה, ועל אף שאני רחוקה מלהיות מכורה לאינטרנט ואני בהחלט מעורבת בחיי החברה בשכבה- גיליתי בשבוע הזה בני אדם שחיים איתי באותו מקום כבר שנים ולא ממש הייתי מודעת לקיומם. הם לא רק פרצופים שאני רואה בפייסבוק, יש להם דעות, יש להם קול, הם נותנים לך יד כשצריך. **הדגש הוא-כשאתה באינטראקציה עם אנשים בשר ודם קשה יותר להיות קר**. אתה לא מדבר כמו בטוקבק, אתה לומד להקשיב וגם להגיב- כמו בן אנוש ואתה מבין **שאתה חלק מחברה**.

אמנם, עד כה ציינתי צדדים שליליים, אך אם אדע שיהיה פיקוח קפדני יותר ע"י ההורים או רשתות האינטרנט בעצמן, אשנה את דעתי לגבי האינטרנט, ואדע שהוא מקום בטוח יותר.

אני רוצה לסיים בנקודה למחשבה, הבשורה הגדולה של הטכנולוגיה ובפרט של האינטרנט היא חופש. **חופש הוא ערך עיקרי בחברה בה אנו חיים וטוב שכך**. אבל אנו חייבים **לזכור שחופש ללא גבולות הוא אנרכיה**. בעולם האמיתי יש לנו נורמות התנהגות, ומהן נגזרים חוקי המדינה. אנחנו יודעים מי אוכף את החוק בעולם האמיתי, ברור לנו מאוד מי שומר עלינו מפני הסכנות השונות בעולם. **אבל מה הן הנורמות בעולם הוירטואלי? מי שומר עלינו מפני הסכנות שבו?**

ההתמכרות למרשתת

נעם דוד, מקיף ע"ש דוד טוביהו

שלום, שמי נועם דוד, תלמידת כיתה יא' בבי"ס: "דוד טוביהו".

אני ארצה לנאום על נושא האינטרנט והשפעותיו ככלל וההתמכרות לו בפרט.

כולנו פה עדים לכך שהמרשתת, מה שאנחנו קוראים לה היום "האינטרנט", היא חלק בלתי נפרד מחיינו.

מישהו פה מכיר בית ללא מחשב? או ללא אינטרנט?

אני חושבת שהתשובה ברורה לכולנו. אין כמעט בית היום ללא מחשב שמחובר לאינטרנט.

מחקרים מצאו כי לאינטרנט יש יתרונות רבים בקרב הגולשים בו.

יתרון ראשון הוא החשיפה למידע- אין שאלה שנשאל ולא נקבל עליה תשובה, או מידע שלא ניתן לגלותו.

בנוסף, לא פחות חשוב, בעיקר בקרב התלמידים שבינינו, הוא הקשר החברתי הנגיש מאד דרך האינטרנט, כל תוכנות המסרים המידיים, והרשתות החברתיות למיניהן.

חוץ מזה, כולנו חיים פה במדינה דמוקרטית, וכל הזמן דואגים שלא יפגעו לנו בזכויות, ולכן האינטרנט הוא כלי משרת דמוקרטי למימוש חופש הביטוי, זכויות האדם והבעת דעה.

עם זאת, לאינטרנט ישנם גם חסרונות, אחד מהם הוא ההתמכרות לו. מאד קל "להשאב" אליו, והצרה הגדולה של ההורים היא הפאסיביות והחוסר התעסקות בדברים מלבד האינטרנט. כמה פעמים יצא לכם "לגרד" את ילדכם מכיסא המחשב כדי שהוא יבוא לאכול?

עוד חסרון גדול הוא הסכנות שטומן האינטרנט באנונימיות שלו: האנסים, הסוטים והאנשים המסוכנים שלא חושפים את עצמם באינטרנט ויוצרים קשרים מסוכנים עם ילדים, או בני נוער, ומהווים סכנה של ממש עבורם.

ומה עם השפה שלנו? אתם חושבים שהאינטרנט תורם להתפתחותה?

בעידן שבו השיחות שלנו נעשות דרך תוכנות צ'טים למיניהן, אנחנו נוהגים לקצר מלים, וביטויים, ולהמציא מלים חדשות לשפה.

יש פה מישהו שלא יודע מה זה "חבל"ז"? ומה עם "ליל"ט"?

למען הסר ספק חבל על זמן ולילה טוב.

וכמו שראיתם תופעה הגורמת להידלדלות השפה העברית ופגיעה בה.

כמובן לכל דבר יש פתרון: הפתרון הוא האחריות המוטלת על כל אחד מאיתנו ובמיוחד על המבוגרים שבינינו.

ההורים שבינינו צריכים קודם כל להגביל שעות ולמנוע את תופעת ההתמכרות, בנוסף ניתן כיום לחסום אתרים לא ראויים, להתקין מצלמות, ולפקח אחרי כל פעילות.

והכי חשוב, כמניעה, אלו השיחות החינוכיות, ההזהרות, והפקת הלקחים מהמקרים המסוכנים שקרו.

אז מה דעתי בנושא?

בתור בת נוער שמשתמשת באינטרנט, כמובן למטרות חיוביות, האינטרנט בעיקר תורם לי. קודם כל, מבחינת ידע- אם מבחינת העשרת הידע, או ככלי עזר ללמידה.

בנוסף, כך אני מצליחה לשמור על קשר הדוק ורציף עם כל החברים וגם עם הרחוקים שביניהם. אני מצליחה להתכתב איתם דרך ה-icq ודרך הפייסבוק, ולשמור על קשר טוב אף על פי שהמפגש אינו פיזי.

אני יודעת שיש כאלו שיהיו נגד השימוש באינטרנט, ובעיקר נגד ההתמכרות לו. הם יטענו רק לסכנות האינטרנט, ולחסרונות שבו, אך אני חושבת שגם לכך, כמו שכבר ציינתי, יש פתרונות, ודרך להפוך את השימוש בו לחיובי ובטוח.

אמנם, עד עכשיו טענתי לחיוב ובעד השימוש באינטרנט, אך כולנו יודעים שלא כל בית דומה ולצערי יש ילדים "יתומים" מהורים מפקחים, וילדים שבכל זאת את רוב זמנם מבילים באינטרנט, בזמן שהוריהם מבילים את רוב זמנם בעבודה.

לילדים אלו האינטרנט לא מקום בטוח, ואף מסוכן מאד עד כדי סכנת חיים.

פה צריכה, לדעתי, להיכנס אכיפה והתערבות חיצונית שחס וחלילה לא יקרה אסון של ממש.

מכל מה שהצגתי עמדתי מאד ברורה, אני בעד השימוש באינטרנט, אני בטוחה שאם נדע להשתמש בו באופן יעיל ובטוח, כך נהנה ממנו.

וכמובן, אף פעם אל לנו להישאר שאננים, ותמיד להיזהר ולהזהיר מהסכנות שבו.

תודה לכם על ההקשבה, שיהיה לכולנו ערב נעים.

התמכרות לאינטרנט

אלעד טלקר, המכללה הטכנולוגית של חיל – האוויר

שמי אלעד טלקר תלמיד כיתה י"א מביה"ס טכני חיל האוויר ב"ש, ואני מתבייש לומר אבל מוכרח להודות

עצירה אני מכור.

עצירה

מכור? למה אתם בטח שואלים?

אז אני תיקף עונה.

ראשית אני רוצה שתדעו שלא קל לי להודות בדבר זה, הרהרתי עם עצמי רבות והיה לי עצוב, להגיע להבנה שגם אותי מרשתת האינטרנט הפילה בפח. אבל הנחמה מיד מגיעה כי אני יודע שאני לא לבד במערכה וישנם אלפי בני נוער כמוני, מכורים. ויכול להיות שגם חלקכם.

1. האם אתם נשאים מחוברים לאינטרנט יותר ממה שתכננתם מראש?
 2. קורה לכם שאתם דוחים דברים, אתם בטח מכירים את התירוצים, "תיקף" או "עוד מעט".
 3. יצא לכם להעדיף את המחשב על פני החברה האנושית, על פני החברים, הבלויים?
 4. קורה שאימא שלכם מתלוננת "תעזוב כבר את המחשב, אין לך שיעורי בית לעשות" ? אל תגידו לי שזה לא קרה לכם.
- אם עניתם לפחות שתי שאלות כן, צר לי לאכזב אתכם חברים.

עצירה כנראה, שגם אתם מכורים !

אתם בוודאי יודעים, שכיום ישנה עליה בהתמכרות לאינטרנט מה שגורם לירידה בתחומים שונים כמו: בלימודים, פגיעה בחברה, ירידה בריכוז, ברמת העייפות ועוד. אפשר לשבת שעות על גבי שעות מול מסך המחשב, ואנחנו אפילו לא שמים לב לזמן שמתבזבז, אנחנו מעדיפים את האינטרנט על פני שיעורי הבית או על פני בילוי עם חברים. אני צודק לא?

אחת הסכנות הנפוצות היא שבני נוער נותנים את הפרטים האישיים שלהם, ונתונים אלה יכולים להגיע לגורמים מסוכנים. תופעה זו עלולה להוביל לסכנות שונות כמו שאתם, בוודאי

יודעים, לאלימות, לאונס, ואפילו לרצח, לא חסרים מקרים כאלה בישראל.
אנחנו קוראים כמעט כל שבוע בעיתונים מקרים כאלה ואחרים, שהסתיימו באונס וברצח.
בשביל מה אנחנו צריכים את זה?

בטח אתם מכירים נערים שיוצרים קשרים רומנטיים באינטרנט. אני רוצה לומר לכם שהם לא מודעים מי מנהל איתם את השיחה, האם זה גבר? או אישה?
הם מסתכלים רק על הפרטים הנראים לעין: תמונה, גיל, שם, זהו!

אני יכול לתת לכם דוגמא: חבר שלי מזייף את גילו בפייסבוק ולמה?
כי הוא רוצה להיראות בוגר יותר לעיני אחרים והוא מתכתב עם אישה בת 22. למעשה,
אנחנו רואים מערכת יחסים שמבוססת על שקרים. קלטתם?

מנגד יש הטוענים שהאינטרנט משפיע לטובה על בני הנוער, הוא מפיץ מסרים חיוביים כמו:
מניעת עישון, נהיגה בטוחה, אמצעי מניעה.
חלקכם חושבים שהאינטרנט דווקא משפיע לטובה!

כמו שידוע לנו הטכנולוגיה מתפתחת מיום ליום, והיום אפשר לדבר עם חברים ואפילו לראות אותם בזמן אמת, אתם מכירים את זה נכון?

ושוב אני פונה אליכם כמכור אל מכורים, חשבתי הרבה איך אני מצמצם את השימוש באינטרנט.

אולי פיקוח ע"י גורם חיצוני שידאג לנו בזמן השימוש באינטרנט?
או יותר מאגרי בטיחות באינטרנט?
או אולי קיצור זמן השהייה מולו והגבלת עצמי ובדרך גם אתכם.

את דעתי כבר הבנתם, כאדם המושפע מאוד מהסביבה הממוחשבת והמתקשבת, אני מבין שאני עושה נזק עצום לעצמי ואותו נזק נעשה לאלפים אם לא למיליונים מידי יום.

הייתי רוצה להגיד לכם שאתם צריכים לצמצם את הפעילות והשימוש באותה מכונה, שהחיים שלנו תלויים בה כל כך, ובעיקר לעשות בה שימוש מושכל.

לכן, אני רוצה לבקש מכם חברים – עשו לי טובה וגם לעצמכם,

הישמרו, ותהיו ערניים!!!

תודה.

מניעת אלימות בקרב בני נוער

אלה דביז'ה, המכללה הטכנולוגית של חיל האוויר

תאריך: 13 באוקטובר 2010, יום שבת.

מקום: בית ספר בגבעתיים.

המקרה: נער בן 17 הוכה באכזריות מצד נערים אחרים, כששיחק כדורסל.

התוצאה: קיבל זעזוע מוח וחבלות קשות בכול חלקי הגוף.

תאריך: 6 בפברואר 2011, יום ראשון.

מקום: פנימייה יוקרתית במרכז הארץ.

המקרה: בשעות אחר הצהריים נעצרו שלושה נערים בני 17-18, שתקפו מינית את חברתם בת 16, ובמשך כמה חודשים ביצעו בה מעשים מגונים.

תאריך 30 בנובמבר 2010, יום שלישי

מקום: בית ספר ברמת גן.

המקרה: הושבתו הלימודים למשך שעה, בגלל ילד אלים שתוקף ומכה את חבריו לספסל הלימודים.

התוצאה: כמה מהמקרים בהם תקף ילדים הסתיימו כמעט באסון ומוות. והכי מצמרר שאותו ילד רק בכיתה ב'

להמשיך ולהביא לכם עוד דוגמאות? כי הרשימה שלי ארוכה. מקרים אלו הם הבודדים מכלל מקרי אלימות הקשים שקוראים בקרב בני נוער במדינה שלנו. ואני שואלת את עצמי, למה? למה אחרי כול כך הרבה מקרי אונס, התעללות, מוות, שאנחנו שומעים אף אחד לא מנסה לעצור את זה! למה במקום לעזור לאותם אנשים מסכנים אנחנו יודעים רק לבקר ולקטר?

יש את האנשים האלה שאומרים שאלימות נובעת מתסכול, פחד, חוסר ביטחון, גיל ההתבגרות. לדעתי... עוד תרוץ עלוב לנסות להסביר את ההתנהגות העלובה של הפושעים האלה. וכן אני לא אהסס להשתמש במילה "פושעים", כי הם הורסים חיי אדם, הם לוקחים חיי אדם. ואנחנו לא צריכים לשבת ולשתוק על זה!

בכול דור ובכול תקופה הייתה אלימות, כי אי אפשר לעצור אותה לגמרי. אבל בחברה שלנו האלימות הידרדרה למקומות הכי לא צפויים והכי אכזריים שהיו עד היום. כול אחד מאיתנו כאן אשם בכך. רוצים הדגמה? ירימו אצבע בקהל אם מישהו אי פעם השתמש במילה בוטה או קללה כדי לפגוע בבן אדם אחר? (וכן, גם המבוגרים שבינינו יכולים להצביע). התוצאה מול עינכם... חלקכם אולי חושבים אז איך אפשר לעצור את זה?

אי אפשר! אבל אפשרי להפחית את מקרי האלימות. דוגמא אחת זה להציב מצלמות אבטחה במקומות חינוכיים. אבל חלקכם חושבים "מה?! מצלמות הבטחה זה פגיעה בפרטיות". אולי היא באמת פוגעת, אבל היי! אנחנו במאה ה-21, הביטחון גובר מעל הפרטיות בימינו. אפילו בטלוויזיה ויתרו על פרטיות למען רייטינג. כול תוכניות הריאליטי רק מוכיחות את זה. אם אני אצעק לכם עכשיו.... "האח הגדול קורא לכם!". אתם תרצו לטוס, להשתתף בתוכנית. כדי שמדינה שלמה תצפה בכם און-ליין, בזמן שאתם עושים את הצרכים שלכם. מספיק מופשט!?

דוגמא נוספת היא שיטור קהילתי. אתם יודעים בכלל מזה שיטור קהילתי? גיליתי את התשובה רק לא מזמן. משטרה שעוברת בין שכונות כדי לבדוק ולפקח "מקרוב" על הסדר בין האזרחים.

אני שואלת את אתכם, איך הגענו למצב כזה?

איזה חברה יצרנו? איזה חברה נולדה? למישהו בכלל אכפת מהחברה שלנו?

אנחנו הדור הבא במדינה הזאת! אנחנו אחרי ההורים שלנו נייצג את המדינה. ואלו הן הפנים החדשות שלה?! המשפחה והמבוגרים צריכים להיות גאים בנו ולא להתבייש בנו! אז אם עדין אכפת לכם מהחברה שלנו אחרי המילים שלי, אז תעזרו לי, תעזרו לעצמכם לשנות את פני המצב. כי אם אנחנו לא ניקח זאת בידיים שלנו, אז מי כן?

שוויון בין המינים

סבין סייחי, מקיף א'

אחד הערכים והיעדים החשובים ביותר בחברה הדמוקרטית הוא שוויון בין המינים. עיקרון זה בא לידי ביטוי כבר במגילת העצמאות:

"מדינת ישראל תהא פתוחה לעליה יהודית ולקיבוץ גלויות, תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה ותהא מושתתת על יסודות החירות והצדק לאור חזונו של נביאי ישראל, ותקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדלי דת, גזע ומין."

עיקרון זה בא לידי ביטוי גם באחד החוקים החשובים שנחקקו לאחר הקמת המדינה " חוק שוויון זכויות האישה בשנת 1951.

עם הקמת המדינה היה ניסיון לשלב את הנשים בעשייה, בצבא, בקיבוצים, אולם כבר אז התברר שעיקרון השוויון לא מיושם. מרבית הנשים הועסקו בתפקידים מסורתיים, והגברים בתפקידים פיקודיים.

מדינת ישראל הוקמה לפני 63 שנים, אז מדוע בחברה הדמוקרטית שבה אנו חיים עדיין שורר חוסר שוויון בין המינים?

חובת השירות בצה"ל, החובה אשר מוטלת על כתפי הצעירים והצעירות כאחת, מבטאת באופן ישיר חוסר שוויון והפרדה בין המינים. בנים משרתים שלוש שנים, ללא קשר לתפקידם, ולעומת זאת הבנות משרתות שנתיים פרט לאלה המשרתות בתפקידים קרביים. נשים מסוגלות למלא תפקידים זהים לאלה של גברים, לכן ראוי שמשך השירות ייקבע על - פי אופי ומהות התפקיד, ולא על - פי מין ממלא התפקיד. מדוע, למשל, פקיד בלשכת אלוף הממלא בדיוק אותו תפקיד של פקידה באותה לשכה משרת שנה יותר ממנה?

בצבא קיימת דחיקה של נשים לשולי מרכזי הכוח. בחברה, כמו בצבא, נשמרות חלוקות תפקידים מגדריות, ועקב זאת לגברים קל יותר להגיע לעמדות מפתח לעומת הנשים שצריכות לעבור מסלול קשה יותר.

לדוגמה בכנסת מכהנות רק עשרים חברות כנסת לעומת מאה חברים שהם גברים, וכמובן שאי אפשר לשכוח את העובדה שמאז הקמת המדינה גולדה מאיר הייתה ראש הממשלה היחידה שהיא אישה. כאשר מוקדי הכוח בחברה וקבלת ההחלטות מאוישים על - ידי גברים, ציבור הנשים נפגע מאחר וההחלטות שמשפיעות על החברה כולה נעשות בידי גברים ומתאימות לנקודת מבטם.

בתחום הכלכלה משתקפים פערים עצומים בשיעורי ההשתתפות בכוח העבודה בין נשים לבין גברים. הענפים העיקריים בהם ניכרת השתתפות גדולה של נשים הם ענפי החינוך, ענפי הבריאות, רווחה וסעד ובשירותים למשק בית. מכאן ניתן להסיק כי הנשים הן המשאב הבלתי מנוצל הדגול בחברה ובכלכלה של ימינו. פערים לרעתן של הנשים בשוק העבודה נושאים לא רק מחיר אישי לרבות שחווה אפליה על רקע מגדרי, אלא גם מחיר כלכלי וחברתי כבד ואובדן פוטנציאל אנושי נשי.

הפילוסוף הרברט מרקוזה טען שהפרסומות מסייעות ליצור בן אדם חד ממדי, כי הן מנציחות צרכים כוזבים, אני אכן מסכימה עם טענתו זו. הפרסום מציג מסרים חוזרים ונשנים של אידיאל היופי, הנשים מוצגות כיפהפיות מושלמות בעלות גזרה דקה, עור חלק ונקי מקמטים. הפרסום מציג את הנשים ככפופות לגברים, ואת הגברים כמוצלחים ורציונאליים יותר.

לדעתי, הנשים שוות ביכולותיהן לבני המין השני, והחזית השברירית שמאפיינת את האישה הינה מוטעית. האישה היא בעלת כוחות נפשיים ופיזיים כאחד. היא מסוגלת לעבוד בתפקידי ניהול ובתפקידים פיקודיים ולבצע אותם בדרך הטובה ביותר. האפליה השוררת בחברה כלפי נשים מקוממת. אישה מסוגלת וצריכה למלא את אותם התפקידים שגבר ממלא.

ניקח לדוגמה את החיילת אליס מילר שלמדה הנדסת אווירונאוטיקה בטכניון בחיפה, סיימה לימודיה בהצלחה והביעה את רצונה להתנדב לשירות בחיל האוויר. קצינת העתודה הודיעה לה שעל – פי הוראת היקוד העליון אין לשבץ נשים במקצועות לחימה. אליס מילר לא אמרה נואש ופנתה לבג"ץ בבקשה לחייב את הצבא לקבלה למבחני הטיס. נציגי הצבא התנגדו לעתירה בטענה כי תפגע בתכנון המבצעי בשל היותה אישה. למרות התנגדות הצבא בג"ץ החליט ברוב דעות לחייב את הצבא לקבל נשים למבחני טיס. סיפורה של אליס משקף את חוסר השוויון בין המינים, אליס נלחמה על זכותה לקבל הזדמנות כשל הבנים וניצחה.

לסיום, המסקנה המתבקשת היא ששוויון בין המינים נשאר בגדר אשליה למרות העובדה שאנו חיים בחברה דמוקרטית ומפותחת, לכן לאור הנתונים הללו על מסגרת החינוך לטפח בבני הנוער את ערך השוויון בין המינים כערך המחזק את קיומה של מדינה דמוקרטית ששורר בה שוויון גמור לכל אזרחיה ללא הבדלי דת, גזע ומין.

אובדן הילדות

אירה לב, מקיף ג'

"כשהייתי בגילך לא הייתי מעז להישיר מבט אל ההורים שלי או אל המורים שלי..." לא פעם ילדים שומעים משפטים כאלה בדיוק או משפטים מעין אלו ממבוגרים בסביבתם, המפנים אצבע מאשימה אל הילדים ושופטים אותם על התנהגותם. אך בעצם, של מי האשמה בהתנהגות זו?

היום אדון בסוגיה זו, בהשפעתן של אמירות כאלו על התנהגותם של הילדים, ואציין גורמים אשר הביאו לשינוי בהתנהגות הילדים כיום לעומת ילדים בעבר.

לדעתי, מבוגרים הם אלו הנותנים דוגמא אישית, ומחנכים את הדור הצעיר ואחראים על התנהגות הילדים הן באופן ישיר והן באופן עקיף. לכן אותם מבוגרים המפנים אצבע מאשימה אל הילדים של היום צריכים להפנות את אותה האצבע לעצמם ולמבוגרים אחרים, במקום להטיל את האשמה על הילדים החפים מפשע.

משפטי מבוגרים כגון אלו לא סתם נזרקים לאוויר, נעלמים שם ונשכחים, ילדים ובני נוער זוכרים משפטים מעליבים אלו שנאמרים להם, זה משפיע על התנהגותם, גם אם לא במודע. ילד שישמע משפט מזלזל ומתנשא כזה מהוריו יצבור כעסים וימרוד, בסופו של דבר, תוך כדי ניסיון להתרחק ככל האפשר מצורת ההתנהגות ומהאידיאולוגיה של הוריו. בטווח הקצר משפטים ואמרות אלו עלולים לגרום להתנהגות הפוכה מהמצופה כלפי ההורה, אשר תתבטא בהתנהגות מרדנית.

כמו כן, אמרות כאלו ישפיעו גם על מערכת היחסים בין הילדים לבין עצמם: משפטי התוכחה האלו גורמים לילד לחוש חוסר ביטחון עצמי. לכן כאשר הוא ירצה לרכוש חברים או להשתייך לקבוצה חברתית מסוימת, הוא ינסה להפגין התנהגות המלווה בריונות, כוחניות ואלימות פיזית ומילולית, כדי לפצות על תחושת חוסר הביטחון.

אך למעשה, נשאלת השאלה מדוע הילדים פונים בדרך מזלזלת אל הוריהם? ישנם מספר הבדלים בין ילדים ה"היום" לבין ילדי ה"אתמול", בעיקר בגלל חשיפתם למידע.

על-פי ספרו של ניל פוסטמן, "אבדן הילדות", ילדים רוכשים מידע אשר לא עובר סינון שמגביל את חשיפתם אליו על-פי גיל או מוכנות רגשית. כך ילדים רבים בימינו מאמצים התנהגויות, מחשבות ותהיות שבעבר היו שייכות למבוגרים בלבד. כמו כן, גם הכבוד להורים אובד בדרך, משום שהילדים אינם מאמינים עוד בבלעדיות שיש להוריהם על מידע, אלא סומכים יותר על המדיה ועל המידע הנגיש יותר והאמין יותר, לדעתם.

ישנם אנשים הטוענים שהמדיה – הטלוויזיה והאינטרנט, רק הועילו לאנושות בגלל הבידור, ההנאה והזמינות של מותרות אלו. לדעתי, הטלוויזיה והחשיפה המרובה של ילדים לתכנים שלא מתאימים להם רק הרסה את התמימות שהייתה טמונה בילדות.

לסיכום, מבוגרים צריכים לפעול הן לשינוי התכנים שאליהם חשופים ילדיהם בתקשורת והן לשינוי התנהגותם וגישתם אל ילדים, שכן אף אחד לא נולד עם כוונות זדון לזלזל בסמכות.

סוגיית המים בישראל

אביגיל עמור, מקיף ע"ש רגר

שמי אביגיל עמור ואני תלמידה בכיתה י"א בתיכון מקיף רגר.

קהל נכבד, ישראל עדיין מתייבשת. מוכר לכם? בוודאי. אני מכירה אנשים שכשהם נתקלים בסלוגן הזה הם מעבירים ערוץ וכאלה שמקבלים את הצעות הקריינית ה"מתקלפת" ומחכים לצעד משמעותי יותר בעניין צעד שיסנה באופן נרחב את בעיית המים בארץ.

הפרסומת למעשה פונה אלינו קהל הצופים, אלי, אליך, אלייך כאילו הפתרון הוא רק בידינו. אז קיצרנו בזמן המקלחת לשתי דקות הורדנו חצי מיכל בשירותים הפעלנו מדיח ואפילו ייבשנו גינות ביתיות אך השאלה הנשאלת היא האם הפתרון הוא רק בידינו הצרכנים? ובכן בעיני התשובה היא לא. הטענה שלי מופנית לממסד, לשלטון המקומי, לממשלה ולרשות המים. מה הם עושים בנדון? איך הם מאמצים ומשפרים פתרונות למשבר חריף זה?

שנות הבצורת הקיימות והצפויות אינן תופעה חדשה. זמן ההערכות של המדינה היה והינו רב. זמן בו יכלו ועדיין יכולים השלטונות לחפש ולמצוא פתרונות נאותים לבעיה חריפה זו. פתרונות שהאזרח הקטן, שלפי דעתי מרגיש מאוים וחסר אונים, אינו יכול לבצע, כי לא בידו הם.

התמונה הנראית לעיני רבים מאיתנו היא כי המדינה נרדמה, נרדמה המדינה בתרדמת! למשל היריבות שלנו עם איראן מצביעה על מצב בו המדינה ערוכה עם תוכניות מגירה לשעת התקפה. המדינה לא תשקוט על שמריה בשעה כזו ותפתח בצעד צבאי שלדעתי כבר ידוע מראש.

הייתי מצפה שאותה יעילות הקיימת בצבא תבוא לידי ביטוי גם כאן בנושא המים, שהופך משמעותי ובעייתי יותר משנה לשנה. אבל הממשלה, במקום לשקוד על תכניות מגירה לפתרון בעיית המים בישראל מצאה פתרון "יצירתי" - העלאת מחירים כן מכובדי העלאת מחירים, שוב הפתרון הוא בידינו הצרכנים.

אני מעוניינת לדעת קהל נכבד מי מכם רואה בעניין העלאת המים דבר נאות? מי מכם חושב שההקצבה המזערית לנפש בכל בית אב היא דבר יאות? אני כמעט בטוחה שכולכם חושבים כמו הוריי, כי מחיר המים מופקע וכי הקצאת המים אינה הוגנת ואינה מספיקה לקיום צרכים בסיסיים יומיומיים

קיימים מספר פתרונות יעילים לפתרון המשבר והם חייבים להיות ברמה המדינית ולהתבצע
בנחישות רבה.

בעקבות הגברת תהליך התפלת מים, למשל, מאגרי מי התהום ישתקמו והכנרת תישאר
מלאה.

בנוסף ישנו תהליך בצפון הארץ מזה שלושים שנה, בו זורעים עננים לתקופה של חצי שנה.
הגברת הזריעה והגדלת שטח הזריעה גם אלינו לדרום יכולים להוסיף ולהגביר את כמות
המים בישראל.

הרעיון השלישי הינו ייבוא מים ממדינות שונות. בעבר עלה רעיון זה בממשלה הוצע ייבוא
מים מתורכיה, רעיון שלא התממש וחבל. המדינות בעולם שבהן יש מים הינן רבות, ולחלקן
יכול להיות אינטרס כלכלי בסיוע לארצנו.

לסיום דבריי קהל נכבד אני רוצה להחזיר את הסלוגן לרשות המים לממשלה ולמוסדות
השלטון, לאחר שהפנמנו ואנו מנסים בכל יכולתנו למנוע את המשבר הנורא והקשה של
המים בישראל: "עד כה ירדה כחצי מכמות המשקעים הממוצעת בשנה וישראל עדיין
מתייבשת" עשו משהו או התחילו לעשות, ויפה שעה אחת קודם!
אני מודה לכם על ההקשבה.

אובדן הילדות

תגה אזולאי, מקיף ו'

הילדים האלה, שמנהלים את חיי החברה שלהם באמצעות מכשירים שיועדו למנהלים ואקדמאיים, אבל הרבה יותר טוב מהם.

הילדים האלה, שבפיהם אנגלית שוטפת המעוררת את קינאת ההורים שלהם, אך מתקשים להבין עברית ספרותית פשוטה.

הילדים האלה, שיודעים כבר כל מה שבגילם אולי רציתם לדעת אבל וודאי לא העזתם לשאול, כי הכול פרוס וגלוי לפנייהם בשלטי רחוב ובטלוויזיה – אבל אינם יודעים דבר ממה שידעתם אתם בגילם.

הילדים האלה, הם הילדים הישראלים של היום. והם ילדיהם של מבוגרים, המבוגרים הישראלים של היום, מבוגרים שהפרסומאים ואפילו הפוליטיקאים יודעים שיש לדבר אליהם בדימויים, ברגשות, בתמונות, בפיתויים. ולעולם לא בהסברים ובפניה אל כושר השיפוט – ממש כפי שמדברים לילדים, רק במעטפת מתוחכמת.

אני רוצה לספר לכם קצת על דבורי: "היא ילדה רעה דבורי. היא אוהבת לשחק בחצרות אחריות. היא טיפוס כזה, שמתגרה בסכנה. באלימות. בהתבזות. מיותר להוסיף, שלא מעודף אהבה וילדות מאושרת אנשים הופכים למין טיפוסים, שמחפשים את תשומת הלב דווקא באזורים החשוכים. אז היא מין ילדה כזאת. אז מה?!! מה זה אומר?!! שהיא רצתה, ששלושה נערים ישכבו איתה? וישפילו אותה? ויהפכו אותה לבול עץ אילם? היא רצתה לשחק איתם, והם ידעו, שהיא רק רוצה לשחק. אבל הם השתמשו במשחקים. הם טשטשו את הגבול בזדון. הם חדרו לגופה ולנפשה בכוח מחופש למשחק. אז אם לא היו להם רחמים או שליטה עצמית, אז כמו במשחקים – מי ששובר את הכלים – הוא המפסיד". אבל לא רק דבורי איבדה את הילדות, גם אותם נערים שהפכו את תמימותה על פיה, איבדו את נעוריהם.

ומה עם המבוגרים? היכן גבולות האחריות שלהם? ניל פוסטמן טוען למשל כי עם הופעת הטלוויזיה איבדו המבוגרים את השליטה במידע וחדלו להיות מוסד מתווך ומחנך. הטלוויזיה מוסרת את כל המידע ללא צנזורה, הילדים כיום נחשפים רבות לטלוויזיה ואי אפשר להסתירה מפניהם. אך מעבר לכך: הילדים אינם בשלים לדעת את כל הדברים וחסרים להם

הכלים לעיבוד המידע והבנתו. לכן הם זקוקים לתמיכה רגשית ולסיוע בעיכול המידע ובעיצובה של מערכת הערכים שלהם. תמונת העולם שמעניקים להם המבוגרים, השולטים על התכנים אליהם הם נחשפים - רדודה, פשטנית, אלימה, ויזואלית ורגשנית.

בעולם של היום, הילדים הופכים בעצמם למבוגרים בעלי דעות. ידע וחוכמה ובעלי דרישות לשוויוניות כמו שיש למבוגרים. ואכן, לאן שלא נביט ניוכח שיותר ויותר קשה להבדיל בין ההתנהגות, השפה, העמדות, המשאלות וההופעה החיצונית של המבוגרים והילדים. אך עלינו לזכור תמיד: אם נחפוץ בעולם טוב יותר, מתון ומתוקן, עלינו להעניק להם חזרה את הילדות שאבדה, לא לוותר עליהם, לא לוותר להם – לא לוותר על הילדות.

אובדן הילדות

נעה אייזן, מקיף ז', מקיף ע"ש ניומן

(פתוחה - פנייה לקהל, אלה וזאמה)

באילו תוכניות טלוויזיה אנו בני הנוער צופים? שאלה זו אני מפנה לקהל הצופים...

"האח הגדול", "הישרדות", "היפה והחנון",

האם תוכניות אלו הם מודל חיקוי בעבורנו בני הנוער?

בשידור חי מתמודדת האח הגדול מבטלת את מוסד הנישואים ומוצאת בן זוג חדש.

האם זהו המסר החינוכי שבו אנו בני הנוער מתחנכים?

(הצגת פנאמא והצגת הטלפון האמריקאית)

אני נועה אייזן תלמידת כיתה י"א מביה"ס "הרב תחומי" בבאר שבע

רוצה לטעון מעל במה מכובדת זו בפניכם חבר השופטים, מורים ותלמידים שאמצעי

התקשורת גורמים ללא ספק לאובדן הילדות.

(נימוק 1 - הסבר)

הטלוויזיה מראה את עולם המבוגרים על צדדיו הרעים, היא מראה לנוער את הרוע ואת החולי בעולם ללא תיווך והדרכה של מבוגר ונותנת את כל המידע דרך האינטרנט והטלוויזיה.

וכך נהרסת ההיררכיה החברתית הברורה שבה ההורים והמורים הם ספקי המידע ו"סוכני החברות" המכוונים את בני הנוער.

(ססקת השאלה)

הרי לא פעם שמענו את המשפט "הדור של היום" עם אנחה קלה, משפט שטומן בחובו לא מעט אכזבה ואף געגועים לפעם.

ומה היה פעם? הדור של הורינו, דור הספר, דור שחי והתחנך על ספרים וצעד צעד גילה את עולמינו. ומה יש היום? דור שלם הגדל לתוך עולם שהכול פשוט, מידי, המידע זמין ונגיש אך שטחי ובחלקו רדוד.

(הסתמכות על ספרות כתובה)

ניל פוסטמן בספרו "אובדן הילדות" טוען שהולכת ומטשטשת ההבחנה בין עולם הילדים לבין עולם המבוגרים, בעקבות חשיפתם של הילדים למידע בין היתר באמצעות התקשורת. וזאת לאור העבודה שעולם המבוגרים כבר אינו חסום בפניהם כבעבר.

(68 ע'מ' ופ'כ'ת' האמ'ר'ת' א'ל'א'ר')

יש הטוענים שטשטוש זה יוצר דור מתוחכם יותר, משכיל יותר, עצמאי ובעל תובנות לחיים. לאותם אנשים ולכם הקהל אני רוצה לצטט את דבריו של ברל כצנלסון: "תינוק בא לעולם ומה יהיה עליו? יזרק על מעלות החיים והם כבר יכוונו אותו? או שיבוא בקהל בני אדם שמתעניינים בו ולכן גם רוצים לכוונו? שתי האפשרויות קיימות, אלא שהתינוק בכל מקרה אינו נופל לחלל ריק. בכל אחד משני המקרים הוא יפגוש בבני אדם חיים, פועלים ומכוונים את חייהם."

(פ'כ'ת' האמ'ר'ת' א'ל'א'ר')

חברה ראויה היא חברה שבה אנו שולטים באמצעי התקשורת ולא הם שולטים בנו. וכך אותו תינוק יפול לתוך עולם ויפגוש אנשים משמעותיים המכוונים את חייו בדמותם של- מוריו, הוריו וחבריו המפגישים אותו עם הנורמות הרצויות ולא מסתמכים על כלי התקשורת.

פ'כ'ת' י'ל'א'ר' :

ברצוני להוסיף שבתא משפחתי ללא כל סמכות הורית מכוונת יכול אותו נער מחוסר ברירה ללמוד מאמצעי המדיה את ההתנהלות בעולם המבוגרים, ולמעשה לרכוש מיומנות בסיסית הנחוצה לו כדי להשתלב בחברה.

(101- פ'נ'י'ה א'מ'ר'י'ט' ש'ו'נ'י'ס ב'ד'ר'י'ש'ה א'פ'ר'א'ר'ה א'ש'י'ת')

פונה אני אליכם בני הנוער - כן אנחנו יכולים ליצור באמצעות האינטרנט דור משכיל וסקרן.

פונה אני אליכם המורים - בואו נהפוך את אמצעי התקשורת לכלי יעיל, לימוד ב"כיתות חכמות" ייצור שיעורים מאתגרים שימלאו את עולמינו בתכנים משמעותיים.

קחו את אמצעי המדיה בעירבון מוגבל: לא הכול אמת, לא הכול הוא ראי לעולם האמיתי. בעולם האמיתי אין פרסים, אין שידור חוזר, לא יוצאים לפרסומות ולא חוזרים מפרסומות, פשוט חיים !!!

נעה חלטה ביום התחרות, ונבצר ממנה להשתתף.

סוף דבר

אסופת הנאומים מהווה סיום של תהליך לימודי חינוכי שנעשה השנה בשיעורי הלשון, ההבנה וההבעה בכיתות י"א בבאר שבע.

תחילתו בהוראה ובלימוד של סוגת הטיעון בכתיבת חיבור.

בהמשך עסקו התלמידים בקריאה של טקסטים מגוונים בנושאים השונים שהוצעו על – ידי רוטרי, ובעקבותיה כתבו חיבורים שחלקם הומרו לנאומים.

נערכו ימי שיא ותחרויות בית ספריות לבחירת המועמדים, ובתחרות העירונית הופיעו נבחרים ביה"ס עם נאומיהם המצוינים.

אני מקווה שבשנים הבאות נמשיך להעמיק את הזיקה בין התהליך הלימודי שנעשה בביה"ס לבין תחרות "הנואם הצעיר" ונמשיך ליהנות מתוצרים כתובים ודבורים של תלמידים, שמבטאים את מעורבותם בנושאים מהותיים בחברה הישראלית, את יחסם האכפתי ואת אמירתם השנונה-פרי חשיבה ביקורתית, אך כזו שגם מתווה דרכים יצירתיות לפיתרון.

מביעה תודה מיוחדת למפקחת המחוז, גב' יהודית בלום, על ההנעה של התהליך, המעורבות, התמיכה והסיוע.

תודות גם לגב' רחל אניסמן, מפקחת עי"ס, לגב' יפה דלומי-מפקחת, לעיריית ב"ש, לקרן רוטרי, למדריכות שליוו את ביה"ס ואת התלמידים הנבחרים, למנהלים ולצוותים החינוכיים ובעיקר לתלמידים הנפלאים.

בברכת כל טוב,

סמדר הלבני,

מדריכה מרכזת,

הפיקוח על הוראת העברית

חקווים
להיבס שוב
בשנה
הבאה...